

## Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens förslag till en ny lag om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg samt förslag till ändringar i skollagen och i lagen om belastningsregister. Därtill behandlas sju motionsyrkanden.

Lagförslagen syftar till att stärka barns och ungdomars skydd mot främst sexuella övergrepp. En lämplighetsprövning genom kontroll av utdrag ur polisens belastningsregister skall införas för alla typer av anställningar inom förskoleverksamheten, förskoleklassen, skolverksamheten för skolpliktiga barn samt skolbarnsomsorgen. Utdragen bör begränsas till att visa om personen i fråga dömts för sexualbrott och vissa andra grövre brott mot liv och hälsa. Registerkontrollen skall enbart omfatta den som erbjuds anställning och blir då det sista ledet i anställningsförfarandet.

Arbetsgivaren föreslås bli skyldig att genomföra registerkontroller. Ingen skillnad skall göras mellan verksamheter som drivs i offentlig regi och sådana som drivs av enskilda. I skollagen införs bestämmelser om att tillstånd eller godkännande att driva enskild verksamhet kan återkallas om inte kontroller görs. Den som erbjuds anställning föreslås bli skyldig att själv inhämta registerutdrag och lämna detta till arbetsgivaren.

Utskottets majoritet ställer sig till alla delar bakom det som regeringen föreslår och anser att riksdagen skall anta lagförslagen. Dessa avses träda i kraft den 1 januari 2001. Samtliga motionsyrkanden bör enligt utskottet avslås.

Två reservationer finns till betänkandet. Moderata samlingspartiet framför kritik mot regeringens förslag och begär att riksdagen skall avslå propositionen. Kristdemokraterna vill att registerkontroll också skall göras av dem som antas till lärarutbildning.

## Propositionen

Regeringen har i proposition 1999/2000:123 Lämplighetsprövning av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg föreslagit

1. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg,

2. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister,

3. att riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100).

Lagförslagen bifogas som *bilaga 1*, *bilaga 2* och *bilaga 3* till detta betänkande.

## Motionerna

### Motioner med anledning av proposition 1999/2000:123

#### Lämplighetsprövning av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

1999/2000:Ub38 av Monica Green och Christina Axelsson (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att personer som genomgår lärarutbildning skall lämplighetsprövas innan de påbörjar sin första verksamhetsförlagda utbildningsperiod,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att fortsätta arbetet med att utveckla metoder för att skydda barn mot alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp.

1999/2000:Ub39 av Christina Axelsson och Ann-Marie Fagerström (s) vari yrkas

1. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att även personal inom familjedaghetsverksamheten skall lämplighetsprövas,

2. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att även barnskötare och fritidsledare skall uppräknas vid kategorier som skall lämplighetsprövas inom skol- och barnomsorgsverksamheterna.

1999/2000:Ub40 av Beatrice Ask m.fl. (m) vari yrkas att riksdagen avslår regeringens proposition 1999/2000:123.

1999/2000:Ub41 av Alice Åström m.fl. (v) vari yrkas att riksdagen avslår proposition 1999/2000:123.

### Motion med anledning av proposition 1999/2000:135 En förnyad lärarutbildning

1999/2000:Ub33 av Yvonne Andersson m.fl. (kd) vari yrkas

14. att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om att reglerna för lämplighetsprövning också bör omfatta lärarutbildningen.

## Inledning

Propositionen innehåller förslag till en ny lag om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg samt förslag till ändringar i skollagen (1985:1100) och i lagen (1998:620) om belastningsregister. Lagförslagen syftar till att stärka barns och ungdomars skydd mot främst sexuella övergrepp genom att förhindra att personer som dömts för vissa brott anställs inom dessa verksamheter.

Till grund för propositionen ligger betänkandet *Lämplighetsprövning av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg* (SOU 1998:69) som avlämnats av en år 1997 tillkallad särskild utredare.

Betänkandet har remissbehandlats. Lagrådet har granskat lagförslagen och lämnat vissa synpunkter. Regeringen har i propositionen i huvudsak följt Lagrådets förslag.

## Registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

Regeringen föreslår i propositionen att en lämplighetsprövning genom registerkontroll skall införas för alla typer av anställningar inom förskoleverksamheten, förskoleklassen, skolverksamheten för skolpliktiga barn samt skolbarnsomsorgen.

Med registerkontroll avses kontroll av utdrag ur polisens belastningsregister. Utdraget bör enligt propositionen begränsas till att omfatta sexualbrott samt mord, dråp, grov misshandel, människorov, grovt rån och barnpornografibrott.

Registerkontrollen skall enbart omfatta den som erbjuds anställning och blir då det sista ledet i anställningsförfarandet.

Regeringen anmärker att det i dag inte finns någon samlad bild av förekomsten av sexuella övergrepp på barn av personal inom dessa verksamheter. Det finns ingen anledning att överdriva förekomsten av övergrepp från personal. Tvärtom finns det anledning att tro att förekomsten är mycket begränsad. Vetskapen om att sexuella övergrepp över huvud taget förekommer föranleder emellertid regeringen att föreslå åtgärder för att så långt det är möjligt minska risken för att sådana övergrepp sker.

Avgörande för frågan huruvida registerkontroll skall införas är avvägningen mellan å ena sidan intresset att minska riskerna för övergrepp och å andra sidan skyddet för den personliga integriteten. Regeringen anför att ett kontrollförfarande i sig kan anses som ett intrång i den personliga integriteten, oavsett om personen förekommer i registret eller inte. Utlämnandet av en upplysning om att en viss person inte har antecknats för något brottsligt kan dock knappast anses som någon nämnvärd integritetskränkning. En registeruppgift som visar att en viss person har begått brott är däremot att betrakta som integritetskänslig. Enligt regeringen är emellertid vissa brott av sådant slag att det starkt bör ifrågasättas om personer som dömts för dessa brott bör arbeta med barn och ungdom.

Skälen för en kontroll väger enligt regeringens bedömning så tungt att man måste acceptera att skyddet för den personliga integriteten inskränks till viss del. Särskilt framhåller regeringen Sveriges åtagande enligt *FN:s konvention om barnets rättigheter* att vidta alla lämpliga åtgärder för att förhindra att barn förmås eller tvingas att delta i olagliga sexuella handlingar.

Enligt *Europakonventionen* angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna får ingrepp mot den enskildes privatliv ske med stöd av lag för det fall detta är nödvändigt för att förebygga brott eller skydda andra personers fri- och rättigheter. Enligt regeringen strider inte förslagen i propositionen mot *Europakonventionen*. Villkoren för undantag måste anses uppfylla.

Den personliga integriteten i arbetslivet och frågan om kontroll och registrering av arbetstagarna är för närvarande föremål för utredning (dir. 1999:73). Resultatet av uppdraget skall redovisas senast den 1 april 2001. Regeringen bedömer dock att lämplighetsprövning genom registerkontroll bör införas utan dröjsmål avseende personer som anställs i förskoleverksamheten, förskoleklassen, skolverksamheten för skolpliktiga barn samt skolbarnsomsorgen.

Enligt förslaget till *lag om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg* skall den som erbjuds en anställning inom sådana verksamheter vara skyldig att till den som erbjuder anställningen lämna ett utdrag ur belastningsregistret. Utdraget skall vara högst ett år gammalt. Den som inte har lämnat ett registerutdrag får inte anställas. Dock får den som inom ett år erbjuds en förnyad anställning hos samma arbetsgivare anställas utan att ha lämnat ett registerutdrag.

Arbetsgivaren blir alltså skyldig att genomföra en registerkontroll av den som erbjuds anställning. Även korttidsanställd personal skall omfattas av bestämmelserna. Däremot föreslås inte något anställningsförbud. Enligt regeringen bör arbetsgivaren själv få avgöra om en person med registeranteckning ändå kan anställas. Regeringen förutsätter att arbetsgivare kommer att vara mycket försiktiga när det gäller att anställa personer som företer registerutdrag med registeranteckning och att rekrytering generellt sker med stor medvetenhet och noggrannhet.

Av hänsyn främst till den personliga integriteten bör redan anställda inte omfattas av någon registerkontroll. Regeringen påpekar att dessa personer inte har någon möjlighet att avstå från att kontrolleras, vilket en arbetssökande har.

Registerkontroller skall enligt lagförslaget införas inom förskoleverksamheten, förskoleklassen, grundskolan, den obligatoriska särskolan, specialskolan, sameskolan, fristående skolor för skolpliktiga elever, riksinternatskolorna som anordnar utbildning som motsvarar grundskolan samt inom skolbarnsomsorgen. Bestämmelserna skall gälla även för den som efter regeringens medgivande enligt lagen (1993:802) om entreprenadförhållanden inom skolan får bedriva undervisning för skolpliktiga barn. Ingen skillnad skall göras mellan verksamheter som drivs i offentlig regi och sådana som drivs av enskilda.

När det gäller verksamhet i offentlig regi får det enligt regeringen anses vara ett tjänsteåliggande för den som ansvarar för rekrytering av personal att fullgöra kontrollskyldigheten.

Beträffande enskilt bedriven verksamhet skall kommunerna respektive Statens skolverk inom ramen för tillsynsverksamheten granska att arbetsgivarna verkligen genomför registerkontroller. Om en enskild arbetsgivare inte iakttar sina skyldigheter enligt lagen om registerkontroll när det gäller anställning av personal och bristerna inte avhjälpas efter påpekande, skall tillståndet eller godkännandet för verksamheten kunna återkallas. Föreskrifter om detta finns intagna i förslaget till *lag om ändring i skollagen (1985:1100)*.

I sammanhanget anför regeringen att det är önskvärt att personer som nyligen flyttat till Sverige omfattas av samma regler om registerkontroll som andra och att registerutdrag lämnas från det land eller de länder där personen tidigare har varit bosatt. Dock kan det för närvarande inte ställas krav på registerutdrag från annat land än Sverige. Denna omständighet aktualiserar enligt regeringen en hög grad av noggrannhet i anställningsförfarandet i övrigt.

Registerkontrollen skall ske genom att den som erbjuder anställning själv inhämtar registerutdrag ur polisens belastningsregister och lämnar detta till arbetsgivaren. En lagregel om rätten för en enskild att få ett utdrag om sig själv enligt den föreslagna registerkontrollagen återfinns i förslaget till *lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister*. Enligt propositionen bör det ankomma på regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer att meddela föreskrifter om vilka brott som skall tas med på ett registerutdrag med begränsat innehåll. Avsikten är också att föreskrifter skall meddelas om att uppgifter som skall ingå i ett sådant registerutdrag inte får vara äldre än ett visst antal år.

På begäran av den som lämnat registerutdrag skall det återlämnas i original. Regeringen framhåller att med en sådan ordning bör arbetsgivaren givetvis behålla en kopia av utdraget, bl.a. för att göra det möjligt att efter en anställning kunna kontrollera att handläggningen varit korrekt.

Regeringen föreslår att riksdagen antar de redovisade lagförslagen. De nya bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2001.

Yrkanden om *avslag på propositionen* framställs i två motioner.

I Moderata samlingspartiets motion 1999/2000:Ub40 understryker motionärerna att de till fullo instämmer i att barn skall erbjudas trygga miljöer inom barnomsorg och skola, samt att övergrepp mot barn och ungdomar inom dessa verksamhetsområden också måste förebyggas. Moderaterna ställer sig dock tveksamma till huruvida man med regeringens förslag om registerkontroll skulle kunna uppnå dessa syften. De anser vidare att förslaget är oförenligt med flera centrala rättsprinciper. Enligt deras mening krävs i stället ökad kvalitet vid rekrytering och vad avser den dagliga arbetsledningen vid förskolor och andra institutioner, för att personer som inte är lämpliga för uppgifterna skall kunna uteslutas.

Liknande invändningar mot regeringsförslaget förs fram i motion 1999/2000:Ub41 (v). Motionärerna påpekar att om föreslagen lagreglering

införs, finns det risker för att denna får stora smittoeffekter på andra yrkesgrupper. Lagregler om kontroll av registerutdrag tenderar att få formen av yrkesförbud. Motionärerna tror inte heller att regeringsförslaget kommer att öka skyddet för barnen mot att utsättas för övergrepp. Det viktigaste instrumentet för att skydda barn mot övergrepp inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg måste vara att anställningsprocessen vid nyrekryteringar genomförs så grundligt som möjligt, anser motionärerna.

Utskottet föreslår att riksdagen – med avslag på motionerna 1999/2000:Ub40 och 1999/2000:Ub41 – antar regeringens förslag till lag om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg samt förslag till ändringar i lagen (1998:620) om belastningsregister och i skollagen (1985:1100).

Utskottet vill understryka att regeringens förslag om registerkontroll till alldeles övervägande del avser obligatoriska verksamheter med ansvar för små barn och unga människor samt verksamheter som, utan att vara obligatoriska, utnyttjas av den absoluta merparten av alla barn. Utskottet delar regeringens bedömning att vetskapen om att sexuella övergrepp över huvud taget förekommer inom verksamheterna motiverar lagregler om registerkontroll. Skyddet för barnen måste ses som det övergripande intresset och den vuxnes integritet får stå tillbaka för detta.

Förslagen i propositionen är inte avgörande för att barn och unga i förskoleverksamheten, skolan och skolbarnsomsorgen skall få en trygg, stimulerande och utvecklande miljö. Förslagen är inte heller ett absolut skydd mot att direkt olämpliga personer anställs i dessa verksamheter. Självfallet krävs det även andra åtgärder för att uppnå detta. Men förslagen kan öka möjligheterna att uppnå en god miljö och att rätt personer anställs i verksamheterna. Genom lagregler om registerkontroll görs en markering att personer, som dömts för sexualbrott eller andra brott som visar likgiltighet för andras liv, hälsa och integritet, inte utan särskild prövning bör arbeta med barn och unga.

Utskottet anser att det inte föreligger några motsättningar mellan regeringen och motionärerna när det gäller synen på behovet av grundlighet i anställningsprocessen och kvalitet i den dagliga arbetsledningen. Regeringen betonar i propositionen att anställningsintervjuer, noggrann genomgång av meritförteckning och ingående referenstagning bör vara självklara moment i allt anställningsförfarande. Det förhållandet att en registerkontroll genomförs får inte leda till att noggrannheten i övrigt blir mindre. Arbetsledningen måste kontinuerligt följa verksamheten och varje anställds relationer till de barn och ungdomar som finns inom denna. Såväl av hänsyn till de anställda som till barnen är det viktigt att arbetet organiseras på sådant sätt att det så långt möjligt inte finns utrymme för övergrepp eller misstankar om övergrepp. En ny eller oerfaren arbetstagare bör introduceras i arbetet av en erfaren kollega. Arbetslag med flera vuxna som arbetar med barnen har betydelse för att erbjuda en verksamhet som är pedagogiskt stimulerande och utvecklande.

I frågan om eventuella risker för smittoeffekter av en lagreglering om registerkontroll noterar utskottet, att regeringen i propositionen anmäler sin

## Personkretsen för registerkontrollen

I motion 1999/2000:Ub39 (s) begärs ett *förtydligande av vilka personalkategorier* inom förskoleverksamheten och skolbarnsomsorgen som avses bli föremål för registerkontroll. Motionärerna hänvisar till att olika yrkeskategorier nämns i propositionen. De vill poängtera att förskoleverksamhet inbegriper såväl förskola som familjedaghem, varför även dagbarnvårdarna i familjedaghemmen bör kontrolleras (yrk. 1). Också barnskötare och fritidsledare bör räknas upp bland de personalkategorier som skall lämplighetsprövas genom registerkontroll (yrk. 2). Om inte alla verksamhetsformer liksom alla yrkesgrupper nämns tillsammans, kan det enligt motionärerna finnas risk för olika behandling.

U t s k o t t e t föreslår avslag på motionsyrkandena.

Enligt regeringsförslaget, som utskottet tillstyrkt i det föregående, skall registerkontrollen omfatta alla som erbjuds arbeten inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg. Generellt sett finns det inte någon personalkategori inom verksamheterna som aldrig kommer i kontakt med barn och ungdomar. Att räkna upp vilka yrkeskategorier som skall lämplighetsprövas genom registerkontroll anser utskottet vara olämpligt just med hänsyn till att uppräknningen kanske inte blir heltäckande. Det är även motiverat att ha en öppen formulering med tanke på att nya yrkesgrupper i framtiden kan komma att erbjudas arbete i de aktuella verksamheterna.

Frågan om *registerkontroll av lärarstuderande* tas upp i två motioner. Enligt motion 1999/2000:Ub33 yrkande 14 från Kristdemokraterna bör riksdagen göra ett tillkännagivande om att reglerna för registerkontroll också bör omfatta lärarutbildningen med hänsyn till att delar av utbildningen är verksamhetsförlagd. I motion 1999/2000:Ub38 (s) yrkande 1 hävdas att i konsekvens med att alla som erbjuds arbete inom skola och barnomsorg skall lämna ett registerutdrag, bör även de som utbildas till lärare kontrolleras innan de påbörjar sin första verksamhetsförlagda utbildningsperiod.

U t s k o t t e t anser att motionsyrkandena bör avslås med hänvisning till följande.

Lärarutbildningskommittén föreslog i sitt betänkande *Att lära och leda – en lärarutbildning för samverkan och utveckling* (SOU 1999:63) att sökande skall antas till lärarutbildning med förbehållet att de skall förete utdrag ur polisens belastnings- och misstankeregister. Av utdragen skall framgå att sökanden inte dömts för eller står under åtal för sexualbrott, mord, dråp, grov misshandel, människorov, grovt rån och barnpornografibrott.

I propositionen *En förnyad lärarutbildning* – som utskottet behandlar i sitt betänkande 2000/01:UbU3 – redovisas att remissinstanserna varit negativa till kommitténs förslag i denna del (prop. 1999/2000:135, s. 56 f.). Regeringen anmärker i denna proposition att det inte är givet att alla personer som genomgår lärarutbildning kommer att arbeta med barn och ungdom. Enligt regeringens mening bör lämplighetsprövning genom registerkontroll begrän-

sas till att avse personer som erbjuds anställning inom förskoleverksamhet, förskoleklass, skolverksamhet för skolpliktiga barn samt skolbarnsomsorg, i enlighet med det här aktuella regeringsförslaget.

I likhet med regeringen anser utskottet att det skulle föra för långt att införa registerkontroll även av personer som antas till lärarutbildning. Utskottet förutsätter att lämpligheten hos dem som antagits följs upp under utbildningens gång. Av särskild vikt är det att uppmärksamma studenters relationer till barn och ungdomar under praktikperioder. Utskottet ser det som självklart att den verksamhetsförlagda delen av lärarutbildningen sker i närvaro av handledare eller i arbetslag.

## Genomförande

Som utskottet tillstyrkt i det föregående skall de nya lagreglerna om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg träda i kraft den 1 januari 2001.

I propositionen sägs att Rikspolisstyrelsen bör ansvara för utformningen och den praktiska hanteringen av registerutdragen. Registerutdrag bör erhållas utan kostnad för den som erbjuds anställning inom verksamheterna.

Regeringen bedömer att arbetet med de nya registerutdragen kommer att innebära ökade kostnader för myndigheten. I budgetpropositionen för 2001 (prop. 2000/01:1 utg.omr. 16) föreslår regeringen under anslaget *Bidrag till viss verksamhet motsvarande grundskola och gymnasieskola* att 2 225 000 kr förs över till utgiftsområde 4 Rättsväsendet, anslaget *Polisorganisationen*. Därtill överförs 500 000 kr som en engångsanvisning för systemutveckling för år 2001.

Utskottet kommer att ta ställning till förslagen i budgetpropositionen i sitt betänkande 2000/01:UbU1.

## Övrigt

Enligt motion 1999/2000:Ub38 (s) yrkande 2 behövs ett *fortsatt arbete* med att utveckla metoder *för att skydda barn mot alla former av sexuellt utnyttjande och sexuella övergrepp*. En metod kan vara att stärka barns och ungdomars självkänsla, anför motionärerna. Ett annat sätt att minska risken för övergrepp är att all barnverksamhet har mycket stor öppenhet och god insyn.

U t s k o t t e t har ingen annan uppfattning än motionärerna. Den nu föreslagna lämplighetsprövningen av personal genom registerkontroll är en del i det arbete som ständigt måste fortgå för att på olika sätt stärka barns och ungdomars skydd mot övergrepp.

Enligt utskottets mening måste det inom barnomsorg och skola föras en fortlöpande diskussion kring frågor om hur man kan förebygga alla former av kränkning och förhindra att barn far illa. Det handlar om relationer såväl mellan barnen inbördes som mellan barnen och vuxna. Det handlar också om att hävda barns rätt i samhället. Förskolans och skolans värdegrund bör prägla hela den pedagogiska verksamheten.

Med det anförda föreslår utskottet avslag på motionsyrkandet.

Utskottet hemställer

1. beträffande *registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg*

att riksdagen med avslag på motionerna 1999/2000:Ub40 och 1999/2000:Ub41 antar regeringens förslag till

a) lag om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg,

b) lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister,

c) lag om ändring i skollagen (1985:1100),

*res. 1 (m)*

2. beträffande *förtydligande i fråga om personalkategorier*

att riksdagen avslår motion 1999/2000:Ub39 yrkandena 1 och 2,

3. beträffande *registerkontroll av lärarstuderande*

att riksdagen avslår motionerna 1999/2000:Ub33 yrkande 14 och 1999/2000:Ub38 yrkande 1,

*res. 2 (kd)*

4. beträffande *behovet av fortsatt arbete för att stärka barns och ungdomars skydd mot sexuella övergrepp*

att riksdagen avslår motion 1999/2000:Ub38 yrkande 2.

Stockholm den 12 oktober 2000

På utbildningsutskottets vägnar

*Jan Björkman*

I beslutet har deltagit: Jan Björkman (s), Britt-Marie Danestig (v), Beatrice Ask (m), Eva Johansson (s), Inger Lundberg (s), Yvonne Andersson (kd), Lars Hjertén (m), Tomas Högström (m), Torgny Danielsson (s), Lennart Gustavsson (v), Erling Wälivaara (kd), Gunnar Goude (mp), Sofia Jonsson (c), Ulf Nilsson (fp), Agneta Lundberg (s), Anders Sjölund (m) och Nils-Erik Söderqvist (s).

## Reservationer

1. Registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg (mom. 1) – m

Beatrice Ask (m), Lars Hjertén (m), Tomas Högström (m) och Anders Sjölund (m) anför:

Enligt vår mening bör riksdagen *avslå propositionen* i sin helhet. Vi instämmer till fullo i att barn skall erbjudas trygga miljöer inom barnomsorg och skola, samt att övergrepp mot barn och ungdomar inom dessa verksamhetsområden också måste förebyggas. Dock ställer vi oss tveksamma till huruvida man med regeringens förslag om registerkontroll skulle kunna

uppnå dessa syften, ett ifrågasättande som stöds av remissvar från bl.a. BRÅ och Rikspolisstyrelsen. En lagstiftning av den dignitet som föreslås i propositionen måste vila på en väl underbyggd grund. Regeringens oförmåga att redovisa ett påvisbart behov av registerkontroll och på vilket sätt en sådan skulle kunna förhindra de fall av kränkningar av barn som förekommit i omsorgsverksamheten visar att någon sådan grund inte finns. Vidare anser vi att förslaget är oförenligt med flera centrala rättsprinciper. I stället krävs ökad kvalitet vid rekrytering och vad avser den dagliga arbetsledningen vid förskolor och andra institutioner. Riksdagen bör bifalla motion 1999/2000: Ub40.

Mot bakgrund av det anförda anser vi att utskottet under moment 1 bort hemställa

1. beträffande *registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Ub40 och med anledning av motion 1999/2000:Ub41 avslår regeringens förslag till

- a) lag om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg,
- b) lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister,
- c) lag om ändring i skollagen (1985:1100),

## 2. Registerkontroll av lärarstuderande (mom. 3) – kd

Yvonne Andersson (kd) och Erling Wälivaara (kd) anför:

Lämplighetsprovning genom registerkontroll skall enligt regeringen inte ske vid antagning till lärarutbildning, eftersom det inte är säkert att den som utbildar sig till lärare med nödvändighet kommer att arbeta med barn. Vi finner denna argumentation märklig, då regeringen samtidigt förespråkar utökad verksamhetsförlagd tid inom lärarutbildningen. Enligt vår uppfattning bör reglerna för *registerkontroll också omfatta lärarutbildningen* med hänsyn till att delar av utbildningen är verksamhetsförlagd. Praktikskolor skall självfallet omfattas av samma trygghet som skolor som inte tar emot lärarstuderande. Detta bör riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Ub33 yrkande 14 som sin mening ge regeringen till känna.

Mot bakgrund av det anförda anser vi att utskottet under moment 3 bort hemställa

3. beträffande *registerkontroll av lärarstuderande*

att riksdagen med bifall till motion 1999/2000:Ub33 yrkande 14 och med anledning av motion 1999/2000:Ub38 yrkande 1 som sin mening ger regeringen till känna vad som ovan anförts,

## Regeringens lagförslag

Förslag till lag om registerkontroll av personal inom  
förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg

2000/01:UbU4

Bilaga 1











|                                                                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| Sammanfattning.....                                                                                         | 1  |
| Propositionen.....                                                                                          | 1  |
| Motionerna .....                                                                                            | 2  |
| Utskottet .....                                                                                             | 3  |
| Inledning.....                                                                                              | 3  |
| Registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg .....                       | 3  |
| Personkretsen för registerkontrollen .....                                                                  | 7  |
| Genomförande .....                                                                                          | 8  |
| Övrigt.....                                                                                                 | 8  |
| Hemställan .....                                                                                            | 9  |
| Reservationer .....                                                                                         | 9  |
| 1. Registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg (mom. 1) – m.....        | 9  |
| 2. Registerkontroll av lärarstuderande (mom. 3) – kd.....                                                   | 10 |
| Bilagor                                                                                                     |    |
| 1. Förslag till lag om registerkontroll av personal inom förskoleverksamhet, skola och skolbarnsomsorg..... | 11 |
| 2. Förslag till lag om ändring i lagen (1998:620) om belastningsregister .....                              | 13 |
| 3. Förslag till lag om ändring i skollagen (1985:1100) .....                                                | 14 |